

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

[UTCVM_ClinPath_CanineIronParameters.pdf](#).

2. Kendall, A. (2024). Overview of anemia in animals. Merck Veterinary Manual. Retrieved from <https://www.merckvetmanual.com/circulatory-system/anemia/overview-of-anemia-in-animals>.

3. Chervier, C., et al. (2012). Retrospective study of anemia in 456 dogs. Journal of Veterinary Internal Medicine, 26(6), 1340–1347. <https://doi.org/10.1111/j.1939-1676.2012.00985.x>.

4. Webb, J. L. (2015). What is your diagnosis? Cytogram triple threat. Veterinary Clinical Pathology, 44(3), 461–462. <https://doi.org/10.1111/vcp.12259>.

5. Schaefer, D. M. W., & Stokol, T. (2016). Retrospective study of reticulocyte indices as indicators of iron-restricted erythropoiesis in dogs with immune-mediated hemolytic anemia. Journal of Veterinary Diagnostic Investigation, 28(3), 304–308. <https://doi.org/10.1177/1040638716632519>.

УДК: 619:636.2.034:616.391-002

КРАВЧУК А.О., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕТИОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ РОЗВИТКУ КЕТОЗУ В КОРІВ

Кетоз є одним із найпоширеніших обмінних захворювань серед жуйних тварин, зокрема високопродуктивних корів у період лактації. Цей патологічний стан супроводжується порушенням вуглеводного, жирового та білкового обміну, що призводить до утворення і накопичення кетонових тіл в організмі. Клінічні прояви кетозу пов'язані не лише з інтоксикацією кетоновими тілами, але й з порушеннями функцій центральної нервової системи, ендокринних органів (щитоподібної залози, наднирників, гіпофіза), печінки, серця та нирок [1–5].

Ключові слова: кетоз, корови, етіологія, енергетичний дисбаланс, годівля, мікроелементи, вітаміни, кобальт, вітамін D, каротин, обмін речовин.

Мета роботи – вивчити етіологічні фактори розвитку кетозу у високопродуктивних корів.

Матеріали та методи дослідження. Дослідження проводили на базі НДЦ Білоцерківського НАУ. Оцінювалися раціони тварин, зокрема вміст основних поживних речовин, макро- та мікроелементів, а також рівень вітамінів.

Результати дослідження. Основною причиною розвитку кетозу в дослідженому господарстві було виявлено порушення збалансованості раціону. Зокрема, виявили дефіцит легкоперетравних вуглеводів, таких як крохмаль і цукор, вміст яких становив лише 96,7 % та 99,8 % відповідно до норми. Надмірне використання протеїновмісних кормів за дефіциту енергетичних компонентів призвело до порушення співвідношення цукру до перетравного протеїну (0,6:1 за норми 1–1,2:1) та зниження загального енергетичного балансу в організмі корів. Такі диспропорції спричиняють негативний енергетичний баланс, що є ключовим фактором у розвитку кетозу в післятельний період.

Важливу роль у патогенезі кетозу відіграє також мінеральне забезпечення тварин. Було виявлено перевищення вмісту макро- та мікроелементів у раціоні: кальцію – на 115,8 %, магнію – на 114,2 %, феруму – на 394,3 %, купруму – на 117,1 %, цинку – на 130,2 %, мангану – на 135,9 %, йоду – на 144,4 %. Надлишок деяких мінералів, зокрема феруму, може спричинити порушення метаболічної рівноваги та знизити біодоступність інших життєво важливих мікроелементів, таких як кобальт.

Нестача кобальту (лише 85,5 % від норми) є критичним чинником, оскільки цей мікроелемент бере участь у синтезі вітаміну B₁₂ та регуляції білкового і енергетичного обміну. Його дефіцит впливає на функціонування щитоподібної залози, засвоєння азоту та активність ферментативних систем, що опосередковано впливає на розвиток кетозу.

Крім того, було виявлено зниження вмісту каротину в раціоні до 87,6 % від потреби, а також значний дефіцит вітаміну D – 69,5 %. Вітамін D є ключовим регулятором

метаболізму кальцію та фосфору. Надмірне фосфорно-кальцієве співвідношення (2,33:1 при нормі 1,5–2,0:1) у поєднанні з гіповітамінозом D негативно позначається на мінералізації кісткової тканини, імунному статусі тварин, а також сприяє ендокринним дисфункціям, які також мають значення у патогенезі кетозу.

Отже, етіологічними факторами розвитку кетозу у корів НДЦ Білоцерківського НАУ є дисбаланс поживних речовин у раціоні, зокрема дефіцит легкоперетравних вуглеводів при надлишку протеїну, порушення співвідношення мінералів та дефіцит ключових мікроелементів і вітамінів. Особливо небезпечними є дефіцит кобальту, вітаміну D і каротину, які суттєво впливають на енергетичний та гормональний статус тварин. Отримані результати свідчать про необхідність оптимізації годівлі дійних корів шляхом забезпечення збалансованого раціону, що дозволить не лише попередити розвиток кетозу, а й підвищити загальну продуктивність і здоров'я стада.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Zhou, Y., Wang, X., Li, Q., et al. (2025). Identification of key factors causing ketosis in dairy cows with low milk yield. *Journal of Dairy Science*, 108(4), 1234–1245. <https://doi.org/10.1080/10495398.2025.2487089>.
2. Zhang, H., Liu, Y., Chen, L., et al. (2025). Rumen microbiome associates with postpartum ketosis in dairy cows. *Microbiome*, 13(2), 45. <https://doi.org/10.1186/s40168-025-02072-3>.
3. Smith, J., & Johnson, M. (2025). Update on ketosis in dairy cattle with major emphasis on subclinical cases. *Veterinary Medicine and Science*, 11(1), e1525. <https://doi.org/10.1002/vms3.1525>.
4. González, F. D., & Rodríguez, J. (2024). Ketone biology—The shifting paradigm of ketones in dairy cow metabolism. *Journal of Dairy Science*, 107(3), 789–802. [https://doi.org/10.3168/jds.S0022-0302\(24\)00020-1](https://doi.org/10.3168/jds.S0022-0302(24)00020-1).
5. Lee, S., Kim, H., & Park, J. (2025). Animal health and nutrition: metabolic disorders in cattle and their management. *Frontiers in Veterinary Science*, 12, 1470391. <https://doi.org/10.3389/fvets.2025.1470391>.

УДК 636.2.09:616.152.11/8-009.16

БУРЯК Р.М., здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **ЧУБ О.В.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ДИСТОНІЇ ПЕРЕДШЛУНКІВ ТА ЗАХОДИ БОРотьБИ З НИМИ У ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Хвороби системи травлення дуже поширені і становлять від 40 до 60% незаразної патології у тварин. Особливо широке розповсюдження хвороб органів травлення спостерігають серед жуйних у колективних господарствах.

Ключові слова: дистонія передшлунків, гіпотонія, атонія рубця, велика рогата худоба.

Захворювання системи травлення у жуйних тварин є однією з актуальних проблем сучасної ветеринарної медицини, що спричиняє значні економічні збитки. Деякі з них, такі як гостра тимпанія рубця, гіпотонія та атонія передшлунків, а також гострі розлади травлення у новонароджених, можуть набувати масового характеру в певні періоди року. Економічні втрати від цих патологій формуються за рахунок зниження продуктивності тварин, необхідності вимушеного забою або загибелі, а також витрат на проведення лікувально-профілактичних заходів.

Основні причини, що сприяють виникненню захворювань системи травлення у жуйних, умовно класифікують на три групи [1]. До першої групи належать порушення, пов'язані з годівлею та напуванням тварин. Це включає: використання раціонів, незбалансованих за вмістом поживних та біологічно активних речовин; різка зміна типу годівлі (наприклад, перехід зі стійлового утримання на пасовищне і навпаки), що не дає змоги мікрофлорі рубця адаптуватися до нового типу корму; порушення технологічних